

SLAC

de Michael P. Kube-McDowell

Contrar regulamentului, Terence Calder își petrecu două ore din ultimul modsomn la bordul Cimarei în laboratorul lingvistic, chinuindu-se cu verbele Semu. Știa că talentele lui lingvistice erau minime pentru un Contactor; și verbele Semu, marcate prin semne mai potrivite unui oboi decât corzilor vocale (Quon, lingvistul, le denumea “cimpoituri”¹), erau de nepronunțat pentru el. Iar ceea ce nu putea pronunța, nu-și putea reaminti multă vreme.

Marisa, partenera lui, dormea tun în compartimentul ei, cu trei cloasoane mai spre prova. Extrem de talentată lingvistic, femeia prinsese limba Semu aproape imediat ce cracherii izbutiseră să o descifreze. Ba chiar rezolvase trei cuvinte de pe lista termenilor încă nedescifrați. Calder privi lista respectivă atârnată pe peretele laboratorului lingvistic. Ștergerea celor cincizeci și unu de termeni rămași pe ea constituia una dintre sarcinile lui și ale Marisei, începând cu a doua zi când coborau pe planetă.

În ziua următoare, naveta îi coborî până la 10 000 de metri, o înălțime sigură pentru eventualii Semu curioși. De acolo, se descurcau pe cont propriu; micile generatoare de tip gravnul din pantalonii costumelor permiteau o cădere liberă controlată până la regiunea locuită de dedesubt. Marisa porni prima, învăluită, ca și Calder, în tenta roș-portocalie a soarelui Semu.

Apoi sări și el din navetă. În extazul primelor clipe de cădere liberă, își luă privirea de la Marisa și apoi îi fu imposibil să o mai depisteze. Nu conta; sistemul de ghidare al gravnului avea să-i aducă unul lângă celălalt.

Chiar și după trei luni petrecute deasupra lui Semu, suprafața albăstruie ce se ridica spre el părea ireală; Calder venea de pe o planetă dominată de verdele clorofilei și nici un fel de observații prelungite nu-i putuseră îndepărta senzația aceea de straniețate. Alungînd-o se concentrează asupra alunecării line în jos.

¹ /, // și /// sunt grafemele adoptate pentru trei cimpoituri Semu. Cimpoiturile executate mai degrabă cu aparatul respirator decât cu corzile vocale, sunt politonale; totuși o aproximatie destul de acceptabilă se pot executa fluierând prima armonică (/ • 270 cps, // • 461 cps, /// • 908 cps). Personalul nonlingvistic a adoptat în mod curent formularea “slac-șuier” (sau echivalentul).

Apoi, pe măsură ce solul se apropia, brațele și picioarele lui deveniră în mod ciudat inerte și incapabile de mișcare. Începu să se rostogolească încet fără să se poată opri. Alunecarea se transformă în cădere iar liniștea lui în spaimă. Urechile îi auzeau un țipăt pe care mintea nu-l înțelegea. Nu avea însă timp de rezolvat enigme; solul era prea aproape.

Pe când suprafața albăstruie a peisajului Semu se năpusti în sus să-l cuprindă, Calder încercă și nu reuși să-și amintească verbul Semu pentru „a muri”.

- Căpitane? privi stînjenit pilotul.

- Da, Nixon.

- Nu mai recepționez biotelemetrice de la Terry și Marisa.

- Semnal pierdut sau nul? se ridică pe jumătate din scaun căpitanul Lanton.

- Pierdut, domnule.

Lanton se așează la loc.

- M-am temut că o să-mi spui că au murit.

- Cred că așa și este, domnule. Nu-mi răspund la apeluri.

- Ia să ne uităm la înregistrări, se încruntă Lanton. Și amânați coborîrea pe emisfera cealaltă.

- Am și făcut-o deja.

Până la terminarea înregistrării, majoritatea micului echipaj de pe Cimara formase un semicerc solemn pe perimetrul cabinei.

- Febră puternică, apoi nimic, remarcă Lanton cu glas tare. EEG normal, chiar calm.

- Da, domnule, interveni Nixon. Dacă s-ar fi întrerupt brusc, aş fi spus că de vină era echipamentul sau vreo interferență.

- I-ai urmărit?

- Au coborît exact pe locul prevăzut.

- Momentul întreruperii contactului?

- Cinci minute după coborîre, poate ceva mai mult.

- Și nu ne-au semnalat?

- Nu, domnule. Nici măcar un bip.

Lanton bătu darabana cu degetele pe consolă.

- Dacă doriți, rosti Nixon, Nephei și Quon pot să coboare după ei.

Cuplul din Lira încuviință.

- Nu. Nu risc încă o echipă.

- Bine, domnule. Atunci?

- La rotația următoare, pune nava în orbită sinc deasupra locului respectiv. Acum, trimiteți naveta pentru explorare la 5.000 de metri. Se ridică: Anunțați-mă dacă găsesc ceva. Și pregătiți un mobicom.

- Da, domnule.

Pe câteva chipuri, inclusiv al lui Nixon, se citi surpriza. Mobicomul, un aparat de comunicații extrem de puternic cuplat cu un gravnul, era folosit de obicei abia după ce o echipă stabilise relații cu locuitorii planetei.

- Încă ceva, se opri căpitanul la ușă. Când completați jurnalele, ei lipsesc. Nu sunt morți. Lipsesc.

Lanton se refugie în singurătatea cabinei sale pentru scurgerea celor cincizeci de minute după care aveau să ajungă din nou deasupra locului de coborîre.

- Trebuia să ne fi pus dinainte pe orbită sine, vorbi el cu glas tare după ce rămase singur. Să-i fi urmărit cu un biper imagine-sunet sau să le fi dat lor unul...

Se opri din perorații când își dădu seama că nu făcea altceva decât să prevadă concluziile comisiei de anchetă. Problema era că nici o navă nu mai pierduse până atunci o echipă în timpul coborîrii... mai târziu, da, însă nu în primele cinci minute. Dacă existaseră cândva fel de fel de precauții speciale, acestea nu se mai foloseau de multă vreme, întotdeauna, asolizarea fusese partea cea mai ușoară.

Detaliile contactelor cu planete nedezvoltate - altele nefiind descoperite încă - fuseseră analizate teoretic de exopsihologi și practic de către Serviciu. Pasul crucial era culegerea de pe orbită a comunicațiilor dintre băștinași, iar apoi o echipă, cum erau Nephei și Quon, folosea un lingvicomp ca să descifreze limbajul. Sau dacă, cum era cazul lui Semu, planeta nu poseda mijloace de comunicație avansate, se plantau mai mulți biperi imagine-sunet. Așa dura mai mult, deoarece limbajul colocvial era întotdeauna mai greu de descifrat decât emisiunile oficiale.

Apoi, cu limbajul stăpânit, pur și simplu mergi să te întâlnești cu băștinașii. Când un animal nou se apropie de tine vorbind pe graiul tău, ai o ezitare - o ezitare suficientă ca Serviciul să stabilească contact cu douăzeci și două de specii inteligente, prospere. Majoritatea prezentau anumite similitudini

interesante - erau principalii acaparatori pe lumea lor, aflați în pragul crizei care intervine atunci când se depășește evoluția programată. Vestea că nu erau singuri ajutate două sau trei dintre specii să se retragă de pe marginea prăpastiei și numai o rasă ajunsese să idolatrizeze omul - un scor general bun.

Restul procedurii erau simple detalii. Purtau culoarea stelei primare a planetei: culoarea cea mai sigură, dată fiind idolatrizarea aproape universală a soarelui. Arătau cât mai puțină tehnologie posibilă - singurele aparate erau generatoarele gravnule, înglobate în costumele de coborîre. Biotelemetrele și microradiourile erau implantate - primele în piept, iar celelalte în degetul mic. Coborîrea se făcea într-o regiune nelocuită, pentru a evita reacțiile în masă, lăsându-i pe Contactori să-și aleagă prima întâlnire. La urma urmei, echipele de doi ofereau o imagine precisă a anatomiei omenești, permiteau completarea reciprocă a aptitudinilor și erau suficient de mici ca să nu constituie o invazie. O formulă invariabilă, pe care te puteai bizui.

Excepția fusese acum. Iar el, Aldis Lanton, trebuia să răspundă întrebării la care nimeni nu mai trebuise să răspundă până atunci: "Ce-i de făcut?"

Nu rămase multă vreme sub formă de întrebare. Căpitanii de contact ai Serviciului erau niște tipi speciali. De obicei, aveau C.I.-ul cel mai mic de pe nava lor, parțial pentru că nu se dorea ca să fie sclipitor de inteligenți și ezitanți. Se dorea o anumită fermitate a gândirii și decizie, atât înaintea prea multor detalii, cât și a prea puține. Cu o misiune prin natura ei imprevizibilă și un echipaj de specialiști talentați, ocazional temperamental, căpitanul navei trebuia să fie un monument de calm și răbdare.

Iar Lanton era unul dintre cei mai buni, deoarece își înțelegea rolul. Cu doisprezece ani în urmă, avusese de înfruntat închistarea militară și personală și se transferase în Serviciul de Explorări Avansate. Deși se obligase să devină priceput în toate aptitudinile necesare unui contactor și fusese un pionier al practicii - acum obișnuită - de a solicita întregului echipaj să învețe limbile noi, ar fi fost respectat și plin de succes și fără acțiunile acelea. Iar când, în cele din urmă, Nixon bătu la ușă și intra în cabină, Lanton avea totul limpede în minte.

- Nici un semn de la 5.000, căpitane. Să-i trimit mai jos?

- N-are rost... dacă echipa ar fi rămas pe loc, senzorii le-ar

fi receptat telemetricele. Corect?

- Da. Se pare că următorul pas este să coborâm o echipă pe sol.

- Exact. Dar de data aceasta în alt mod. Mobicomul a fost verificat?

- Da. Nu...

- Este planeta lor, se ridică Lanton. Eram gata să-i contactăm. Se pare că acolo există ceva dubios și necunoscut nouă. Să obținem ajutorul lor.

Planeta Semu. Din punct de vedere geologic - obișnuită. Mai mică decât Pământul și mai densă - efectul imediat, o forță gravitațională de suprafață puțin mai mare. Ziua de 29,2 ore standard. Două continente, cel nordic, mai mic, permanent acoperit de ghețuri. Cel mai mare, poreclit *Copanul* de către Quon datorită formei sale, se răsucea pe două treimi din emisfera sudică. Aproape 60 la sută din el era teren accidentat, incluzând un lanț de munți interiori, nu prea înalți, dar, amenințatori. O câmpie semicirculară de coline joase, în partea vestică a Copanului, aproape complet închisă de două șiruri muntoase, conținea majoritatea solului fertil. Biologic, Semu se caracteriza prin lanțuri scurte de hrană. Ca pe majoritatea planetelor cu viață abundentă, existau forme vegetale similare arborilor și ierbii. Din fericire, părea că era lipsită de insecte.

Populația Semu. Structură celulară și umanoizi, dar în nici un caz oameni. Pe lângă variațiile obișnuite ale organelor de simț, musculaturii și altele, două trăsături îi defineau în mod clar ca o specie aparte. Capul era articulat ca la bufnița pământeană, capabil, cu gâtul său cu piele largă, de o rotație aproape la 400°. În plus, Semu erau ambidirecționali - adică brațele lor păreau că funcționează atît înapoia trupurilor cît și înaintea lor. De asemenea, erau extrem de orientați spre cuplu; în aproape cinci luni de observație, numai de două ori fusese zărit un Semu la mai mult de douăzeci de metri față de *otati*-ul său, adică perechea sa. Populația totală: aproximativ 100.000 în peste 2.000 de sate risipite pe câmpia de coastă și zonele fertile puțin înalte. Erau culegători mai degrabă decât agricultori, iar satele erau separate prin hotare invizibile, respectate în mod tacit, care demarcau teritoriile de hrană.

Lanton studie reacția sătenilor Semu în fața mobicomului

cât o valiză care cobora spre ei. Nixon îl dirijase într-un loc de la periferia satului, așa încât numai vreo duzină de băștinași se opriră ca să-l privească. Se uitau neinteresați, nici adunându-se, nici fugind, iar apoi majoritatea îl ignorară. Era o reacție la care bărbatul nu se așteptase.

Doar două cupluri rămaseră interesate suficient timp ca să-i vadă apărând chipul și să-i audă salutul:

- Bantroi.

- *Bantroi*, îl îngână cel mai apropiat Semu, rotindu-și capul spre *otati*-ul lui. Al doilea Semu repetă salutul.

- Eu sunt Aldis Lanton, rosti căpitanul. Ceea ce vedeți nu este trupul meu, ci un *kisemu* pe care vi l-am trimis ca să putem vorbi.

Folosise cuvântul Semu pentru statuie sau portret - literal, "nu-însuși".

- Da, răspunse al doilea sătean, avansând și împingându-l în lături pe primul. Pentru urechea lui Lanton, ambele glasuri erau bărbătești.

- Sunt un vizitator - *kiranchi*. Doi dintre tovarășii mei au dispărut lângă satul vostru. Vom veni să ne întâlnim cu voi și să-i căutăm. Va fi așa?

O solicitare Semu era o declarație a viitorului, urmată de o cerere de confirmare.

- Va fi.

Lanton tăcu, așteptând o întrebare, însă nu se auzi nici una.

- Înainte de apus, rosti el în cele din urmă. *Bantroi*.

Întrerupând contactul, pământeanul se înfioră. Înapoia galbenilor ochi Semu părea că nu se găsește nimic - o privire goală, de parcă proprietarii erau plecați. Se muștră pentru antropocentricitate și se întoarse către ceilalți din cabină.

- Mandy, tu și cu mine o să alcătuim echipa.

Mandy Wells clipi surprinsă. Exobiologul era specialistă cea mai tânără de pe Cimara și fusese într-atât de reținută încât era mai degrabă aidoma unui pasager decât unui membru din echipaj. Venise la ei în modul obișnuit - instruire de bază într-o școală pământeană de elită, specializare pe sateliții lui Jupiter, cercetare pe o planetă "sigură" (în cazul ei, Kruger 60-E) și două misiuni interne lângă un XB experimentat. Semu era prima misiune independentă, lucru pe care Lanton îl pune la baza

reținerii ei. Indiferent care ar fi fost motivul, Wells nu se exterioriza prea mult. De aceea, surâsul ei la auzul alegerii fusese revelator.

- Mulțumesc, domnule. Căpitane... încep ea, șovăind.

-Da?

- Știu că e greu de comentat atitudinea unor ET, însă nu au părut prea surprinși.

Lanton era sobru.

- Știu.

Pilotul navei o coborî ușurel, într-un loc de unde se zăreau zidurile satului, apoi o ridică iarăși pe când cei doi se îndreptau spre poarta din zidul scund. Acolo aștepta o pereche Semu; păreau agitați, rotindu-și capetele în mod repetat, în cercuri complete. Când oamenii se apropiară, în curtea dinapoia zidului apărură și alte perechi.

- *Bantroi*, strigă Lanton de îndată ce crezu că puteau auzi un glas vorbind normal.

- *Bantroi*, răspunse unul dintre Semu. Eu sunt Gision Ah, Protectorul satului Colina-albă. Salutăm sosirea voastră în siguranță.

- Salutăm veșnica voastră sănătate, răspunse Wells.

- Au fost găsiți cei care lipsesc? Întrebă nepăsător Gision

Ah.

- Nu. Continuă să lipsească.

Semu murmură ceva.

- *Slac //*, rosti unul în mod limpede.

- Unde i-ați știut ultima dată?

Lanton indică estul.

- Trei coline... doi *kai* timp de mers.

- Cei care lipsesc seamănă cu voi?

- Da.

Gision Ah lăsă mână în jos, strângând degetele la vârfuri, gestul Semu pentru "dus", echivalent cu un ridicat din umeri lipsit de speranțe.

- Ați auzit ceva despre străini prin locurile acelea?

- Nu știm nimic despre lumea de acolo.

- Călătorii voștri... vânătorii...

- Nimic.

Wells păși înainte.

- Suntem *kiranchi*. Vă cerem ajutorul.

Otati-ul lui Gision Ah izbucni într-o expresie sacadată, de neînțeles. Întorcându-se, Gision Ah răspunse cu intensitate egală, apoi i se adresă lui Lanton:

- Ne veți aștepta. Va fi așa?

- Va fi, răspunse căpitanul.

Imediat, o pereche de Semu solizi îi purtară, în adâncul satului. Surprinși, oamenii se lăsară împinși într-o colibă micuță, grosolană. Înăuntru era întuneric; ferestrele erau simple fante în pereții de lemn.

- Temniță? se întrebă Lanton cu glas tare.

Wells se îndreaptă spre ușă și privi afară.

- Au rămas trei perechi, incluzând escorta noastră. Iar ușa asta se poate zăvorî - există orificii și inele pentru bare verticale.

- Vino și stai jos. După ce i se alătură, Lanton continuă: Unele dintre perechi sunt homosexuali, corect?

- Ah, da. Se pare că nu există nici un fel de tabu în privința asta - cuplurile femele-femelă și mascul-mascul sunt tot atât de comune ca și cele mixte. Asta făcea parte din raportul meu asupra organizării sociale Semu.

- Îmhî. Reamintește-mi care erau concluziile.

Lanton ținea minte perfect raportul; încerca să-i abată gândurile.

- În general, începu Wells, există o legătură strânsă între acceptarea socială oficială a homosexualității și "nișele aglomerate". Dar aici nu acesta pare să fie cazul - rezervele de hrană par adecvate unei populații de cinci ori mai mare.

Căpitanul era ușor dezamăgit; tonul ei era profesional și distant, nu personal.

- Și?

- Prin urmare, modul de alcătuire a variațiilor constituie o variație, cu o adaptare. Cu excepția cazului în care, pentru sensibilitățile Semu, regiunea nu ar fi într-adevăr suprapopulată.

- Sau regimul lor alimentar este mult mai restrâns decât ne-am dat seama. Lanton prinse degetul mic al mâinii stângi și trase, de parcă ar fi vrut să-l smulgă. Nixon?

- Aici.

- În clipa de față suntem puțin izolați. Încearcă să afli ce se întâmplă cu grupul care ne-a primit.

- Vă chem când aflu ceva, promise pilotul. Nixon terminat.

Gision Ah emise cele trei cimpoituri și încăperea amuți.

- Nepion Tu a cerut un timp-împărțit în privința *kiranchi*.

- Vreau să știu ce vede Protectorul Ah, explică Nepion.

- Protectorul Ah nu vede limpede și va accepta împărțirea întrebării cu alții.

- Mai lămurit.

- Ce s-a făcut? Ei nu sunt *slac //*, nu sunt nici *maimici*.

Sunt ei Semu? Sunt doi, și totuși nu *otati*.

- Sunt nebuni, vorbi unul dintre cei care îi văzuse pe oameni la poartă. Merg ca lemnele, cu ochii în jos și înainte. Făcu gestul "dus". Sunt nebuni.

- Sunt străini, interveni altul.

- Vorbesc graiul...

- Ca un copil prost învățat.

- Dar totuși vorbesc.

Gision Nu se ridică.

- Obiceiurile noastre permit un singur răspuns. Au cerut *kiranchi* cu noi. *Kiranchi* trebuie să fie acordat.

- Ei nu sunt Semu, protestă Nepion Tu. I-ai acorda *kiranchi* unui *slac //*, dacă l-ar cere?

- Se pare că are loc o consfătuire referitor la situația voastră, domnule. Nu îndrăznesc să deplasez mobicomul de teamă să nu-i alarmez, așa că folosesc microfonul de distanță... Însă semnalele nu sunt prea puternice. Quon vrea să vă vorbească.

- Aș zice că am interpretat greșit *kiranchi*, făcu lingvistul. Nu este "vizitator", e mai degrabă o apartenență temporară la comunitate - un fel de relație reciprocă între sate.

- Cum ne descurcăm?

- Greu de spus. Au apărut mai mulți termeni necunoscuți, care conferă un element de nesiguranță oricărei analize.

- Continuați să ascultați. Nu-mi plac nesiguranțele. Și dați-i lui Mandy un semnal, ca să poată fi de folos.

- Da, domnule.

- Unde este satul lor, unde să putem cere *kiranchi*?

- Dacă sunt din el, trebuie să existe.

Discuția continua într-una, reprezentanții analizând aproape fiecare punct nou ridicat.

- Aș putea avansa mai mult într-un cuib de șerpi, mormăi

Nixon, ascultând de pe Cimara. Totuși Gision Ah părea mulțumit, retras și neintervenind în discuție.

Peste trei ore, fără ca dezbaterea să-și piardă din vigoare, ușa încăperii se deschise și un tânăr Semu își vârî capul înăuntru.

- *Ginu*, strigă el, și fără alt cuvânt reprezentanții se grăbiră afară, perechi-perechi.

Cam în același moment, semnalul de la mobicom se pierdu:

- Ce doriți să fac? întrebă Nixon plângăreț. Dacă îl rechem pentru depanare sau cobor un altul, ei s-ar putea să nu reacționeze tocmai bine. Pentru faza aceasta a contactului, le-am arătat o grămadă de tehnologie.

- Nu faceți nimic, hotărî rapid Lanton. Informația n-a fost chiar atât de valoroasă. Trebuie să facem ca lucrurile să pornească de aici, iar până acum am stat degeaba.

- Noroc, domnule.

- Cred că omul își face norocul cu mâna lui.

- Da, domnule. Ah... căpitane? Crezi că Semu au umblat la 'com?

- Nu știu, răsuflă adânc Lanton.

- Raport peste trei ore?

- Da. Lanton terminat. Se uită către Wells: Gata de plecare?

- De abia aștept, încuviință fata.

Însă de această dată, ușa nu se mai deschidea.

Fără ajutorul ceasurilor sau al vestitorilor, pe măsură ce lumina soarelui începu să atingă satul Colina-albă, reprezentanții se întoarseră în încăperea de întruniri.

De data aceasta însă, Gision Ah le conduse gândurile răzlețe:

- Cunoaștem un singur lucru care poate fi făcut. S-a cerut *kiranchi* și va fi acordat. Dar mai este ceva. Ei îi caută pe dispăruții lor pe pământurile deschise. Dacă le permitem să caute liber...

Câțiva dintre cei din cercul din față făcură semnul "dus".

- Da. De la noi se cere mai mult.

- Trebuie să fie un *tiranon*, rosti Nepion Tu.

- Trebuie să fie un *tiranon*, încuviință Gision Ah. Dar

pentru că ei sunt străini, nu li se poate cere. Întoarceți-vă la casele voastre și căutați-i pe cei care vor sluji. Trimiteți-l la mine. Când s-a găsit un *tiranon*, vom începe.

Lui Aldis Lanton îi trebuise multă vreme să adoarmă. El și Mandy descoperiseră, învinețindu-și palmele și umerii, că ușa era de ajuns de puternică pentru ca să le reziste și, răgușind, că nici un Semu nu putea fi convins să-i elibereze. Propunerea de intervenție a lui Nixon îl tentase o clipă, dar în cele din urmă se hotărîse să aștepte până ce situația avea să fie mai limpede, îi era totuși greu să închidă ochii; speranțele sale de a găsi Echipa de Contact în viață scădeau mereu.

Dimineața, zăvoarele au fost îndepărtate cu zgomot, și ușa a fost deschisă brusc de un tânăr Semu.

- *Ginu* se termină, rosti el apoi dispăru.

Când Lanton încercă să-l urmeze și să obțină o explicație, se trezi înconjurat imediat de săteni - nu amenințători, însă hotărîți.

- Vreau să vorbesc cu Gision Ah. Va fi așa?

- Nu va fi, sosi răspunsul. El este ocupat.

Lanton se încruntă.

- Trebuie să începem să-i căutăm pe tovarășii noștri. Trece prea mult timp.

- Nu va fi așa, repetă Semu care îi blocase calea. *Kiranchi* a fost acordat, se formează *tiranon*. Așteptați.

Căpitanul se încruntă și mai tare, iar Wells îl atinse pe braț.

- Nu suntem în pericol, rosti ea în engleză, și se pare că ne-a fost acordată o poziție protectoare. Poate că trebuie să le lăsăm mai mult timp.

- Timpul este problema, replică el.

- Cred că ar fi o greșeală să-i forțăm. Nu avem nici o indicație că nu intenționează să ne ajute.

Tonul hotărît al vocii lui Wells era o surpriză binevenită. „Poate că”, se gândi Lanton, „a început să găsească drumul drept al profesiei”. El însă nu era tot atât de convins de siguranța situației lor.

- Vom aștepta... două *kai*, rosti, apoi adăugă către Wells: Haide, și se întoarce în colibă.

Așezându-se, chemă nava, dându-și seama că stilul Semu de rezolvare a problemelor îi măcina răbdarea.

- Dă-l pe Quon.

Urmă o pauză scurtă, după care auzi vocea Liranului.

- Da, căpitane?

- Traducerea lui *tiranon*, te rog.

- Repetați?

- Tiranon.

- Trebuie să fie un cuvânt nou. Vreo aluzie contextuală?

- Credem că ar putea fi "expediție de căutare", căpitane,

propuse Wells.

- Hm. Traducerea lui *ginu*.

- E încă pe lista de cuvinte necunoscute, răspunse Quon.

Aproximarea cea mai bună ar fi "apusul soarelui", numai că mai avem un termen pentru expresia respectivă și ei sunt foarte zgârciți în privința vocabularului...

- Nu vreau aproximări, se enervă Lanton. Vreau să știu. Faceți-vă meseria așa cum trebuie. Se uită către Wells și o surprinse privindu-l curioasă. Ce vrei?

Privirea dispăru.

- Nimic.

Pe la amiază, Protectorul veni după ei.

- Suntem gata, rosti el simplu, iar ei îl urmară afară, în soare.

Acolo se aflau o duzină de săteni, fiecare purtând un fel de bandulieră rigidă pe care oamenii o mai văzuseră utilizată - era una dintre cele trei unelte Semu pe care le identificaseră. Dar săgețile scurte și stelate erau ceva nou. Părea limpede că săgeata se potrivea perfect în canelura din partea superioară a bandulierei.

Ceata se îndreptă către cea mai apropiată poartă a satului, unde se opri, în vreme ce Gision Ah se deplasă printre ei, frecând pe vârful săgeților o unsoare alb-gălbuie. Băștinașii bolborosiră animați cât timp așteptară, apoi amuțiră, după ce Gision termină. Fără să dea vreo explicație oamenilor, șeful Semu se deplasă în fruntea grupului și impuse un pas lung și regulat. *Otati*-ul său îl urma îndeaproape, pășindu-i pe urme cu o precizie ce părea exersată, cu capul întors spre spate și rotindu-se lent dintr-o parte în alta.

Celelalte cupluri se aranjaseră similar, distanțate la intervale regulate prin luncă. După ce schimbă câteva priviri,

Lanton și Wells îi urmară.

- Până acum nu am mai văzut utilizându-se banduliera drept armă, remarcă Lanton.

- Nu. Dar i-am mai văzut mergând așa - tinerii au un fel de joc pe care îl repetă, spuse ea, privindu-i atentă.

- Unsoarea aceea trebuie să fie un fel de otravă.

- Sau să aibă o semnificație rituală... Semu pun mult accent pe ritualuri. Totuși, cred că asta este ceea ce doream - o expediție de căutare. Uită-te cum fiecare dintre ei supraveghează doar o mică parte a împrejurimilor - dar, per total, nu le scapă nici un amănunt. Un exemplu remarcabil de coordonare socială, nu crezi?

- Cred că Gision merge prea repede.

Terenul urca într-o pantă blândă, dar lunganii Semu nu pierdeau timpul - continuau, fără pauză, într-un ritm dificil, între mersul și alergatul omenesc. Prima oră, *kiranchii* ținură pasul, sufocați. Dar, pe măsură ce se apropiau de locul de coborîre, picioarele obosiră și însuflețirea pieri.

Atunci se petrecu ceva teribil. Neobservată, o umbră alunecă pe pământ. Auzind un zgomot, nimic mai mult decât un fâșâit prin aer, Lanton ridică ochii. Nu avu timp suficient să-și analizeze impresiile - mirosi ceva înțepător, văzu niște gheare, simți apropierea și ridică un braț să se apere. Ceva dur și ascuțit îl izbi în braț cu o forță surprinzătoare, lunecă și-i zgârie capul, Wells se întoarse auzind zgomotul și îl zări pe căpitan prăbușindu-se încetișor într-o grămadă dezordonată.

- *Slac //*, strigă un glas Semu ascuțit, pe când creatura lunecă pe deasupra cu aripile ei ca niște vele.

Un nor de săgeți stelate umplu aerul și trei dintre ele se opriră în trupul atacatorului. Bățul greu pe care îl purta în ghearele de jos căzu pe sol, iar peste o clipă creatura își strânse aripile și îl urmă, bufnind pe pământ la cincisprezece metri de locul unde se ghemuise Wells. Străduindu-se, ea își goli plămânii de aer și se grăbi spre Lanton.

Ochii bărbatului erau închiși, iar tâmpla însângerată; antebrațul său stâng făcea un unghi de 40° acolo unde creatorul nu intenționase așa ceva. Părea însă că respira regulat și femeia chemă imediat nava.

- Lanton a fost rănit - trimiteți naveta aici.

- Rămâi pe recepție. După o pauză, glasul lui Quon

reveni: Nephei se îmbarcă chiar acum. În jur de șase minute... e bine?

- Da. Wells privi ființa necunoască. Puteți tăia *slac* // de pe lista termenilor necunoscuți - este numele dat de Semu speciei zburătoare care l-a atacat pe Lanton. Cam un metru lungime, deschiderea aripilor tot atât... culoarea portocaliu-roșcat.

- Cu o cimpoitură, ar trebui să fie un verb.

- Poate pentru atac. Coborând privirea, văzu că fața lui Lanton era acoperită de sânge: Nephei vine?

- Este pe drum, o liniști Quon.

- Wells terminat.

Îngenunchind, șterse sângele și constată, spre ușurarea ei, că rănila nu erau adânci - sângele provenea din capilarele sfâșiate de bățul care îi zgâriase fața. Liniștită, îi controlează pulsul, apoi traversează lunca spre cercul de Semu. Croindu-și drum către centru, se opri lângă Gision Ah și privi creatura.

Aripile lui *slac* // erau simple pliuri largi ale pielii care făceau legătura între membrele sale superioare și corp, deși în timpul zborului aveau forma unei vele-parășută. Picioarele erau dotate cu niște mușchi enormi, terminându-se prin gheare puternice care nu semănau deloc cu ale unei păsări. Gheare asemănătoare, deși mai mici, se găseau la capătul tendoanelor pe care se întindeau aripile.

- Bățul pe care îl purta..., se adresează ea lui Gision.

Băștinașul se izbi în beregată cu tăișul palmei.

- *Slac* // rupe gâtul.

Wells se simți brusc expusă.

- Nimeni nu stă acum de strajă, rosti ea. Nu ar mai putea fi un altul prin apropiere? Nu apar niciodată în grupuri?

- *Slac* // nu sunt tovarăși unul cu celălalt.

- Un *kiranchi* din Copacul-jos povestea o dată despre un *tiranon* care a ucis doi *slac* // într-o singură zi, interveni Gision Nu.

- Cei din Copacul-jos sunt lăudăroși și mincinoși bine cunoscuți, făcu Gision Ah. *Beyta*, lătră el brusc și Semu se răspândiră în toate direcțiile.

Doi se îndreptară către Lanton și femeia se grăbi și ea într-acolo. Cuplul însă nici nu-l privi pe pământean, ci dispăru în pădure așa cum făcuseră și celelalte. Înainte ca Wells să se

poată întreba ce se întâmplase, naveta coborî, așezându-se cu un vuiet înfundat la o sută de metri depărtare.

Nephei îl examinează iute pe căpitan și pufni:

- Nimic serios.

Scoase o atelă pneumatică și-i imobiliză brațul.

- Ajută-mă să-l duc la navetă.

Lirana era puternică și Wells se simți inutilă. Senzația i se confirmă când Nephei își schimbă priza și-l urcă singură pe scăriță în interiorul navei. Așezându-l pe un fotoliu, se întoarse, scoțând capul pe chepeng.

-Vii?

- Nu cred.

- Regulamentul interzice să rămâi singură pe sol.

- Nu sunt singură. Sunt cu ei, răspunse Wells, arătând cu capul.

Nephei ridică privirea:

- Apropo... ce dracu' fac?

- Specimenul meu! strigă Mandy, alergând spre Semu.

Era prea târziu; flăcările trosneau deja prin mormanul de crengi adunate de băștinași. Deasupra rugului se găsea *slac*//.

- Gision Ah, strigă ea. Trebuie să-l...

Se opri frustrată. Nu învățaseră nici un termen Semu pentru "a studia".

- Să-l privesc.

- Focul va trimite mirosul morții în aer... nici un *slac* // nu va veni câteva zile. Locul acesta va fi sigur.

Flăcările crescură în intensitate și ascunseră chipul lui Gision Ah.

Îngrozită, Wells îl privi pe *slac* // zgârcindu-se până când carnea i se făcu neagră. Văzuse o dată un băiat chinuind o rămă pământeană cu o lentilă; acum încerca aceleași sentimente amestecate de fascinație și dezgust.

Deși Wells insistă pe lângă Gision Ah să continue drumul către locul de coborîre al echipei, el nici nu vru să audă.

- *Tiranonul* a cunoscut focul și vine întunericul. La *ginu*, lumea aparține lui *slac* //.

Se îndepărtă și Wells se grăbi să-l ajungă.

- Ușa locului nostru de dormit nu s-a deschis cândva.

Semu erau zgârciți cu termenii temporali; orice eveniment din trecut era *esu* - "cândva".

- Da, încuviință Gision Ah. Semu uită... vine nebunia.
Trebuie să fie ajutat să-și amintească.

- *Slac //* văd bine în întuneric, sugerează Wells.

- Pentru *slac //* nu există întuneric.

O idee stranie se înfiripă în mintea femeii, dar și-o alungă repede.

- Măine o să-i căutăm din nou pe dispăruți. Așa va fi?

Gision Nu plescăi reprobator - o paralelă enervantă între specii - și răspunse.

- Nu va fi așa.

Ea privi către Ah.

- Nu va fi, încuviință băștinași. Tu trebuie să găsești un *otati* nou, acum când ți l-ai pierdut.

- Nu este pierdut. A fost dus ca să i se îngrijească rănile.

Gision Ah nu spuse nimic, însă își privi *otati*-ul.

- Trebuie să căutăm și mâine, insistă Wells. Așa va fi?

- Nu va fi, repetă Ah. Tu trebuie să găsești un *otati* nou, acum când ți l-ai pierdut.

Wells apucă brațul Protectorului și îl opri. El o privi cu ochi goi.

- Gision Ah, ce sunt eu?

Privirea rămase la fel de inexpressivă.

- Sunt eu un Semu?

Își ridică brațele înaintea lui.

În spatele lor, restul *tiranonului* se opri.

- Nu... nu ești un Semu. Ah părea tulburat.

- Atunci ce sunt eu? De unde vin eu? Ce anume l-a luat pe Lanton?

Din nou, aceiași ochi goi.

- Nu ești Semu, rosti el încet. Nu ești *slac //*. Nu ești *maimici*. Apoi, de parcă rezolvase o mare enigmă, declară: Tu ești *kiranchi*.

Satisfăcut, își continuă drumul.

Wells rămase pe loc, privindu-l uluită. Semu nu-i întrebaseră nimic despre oameni și nu reacționaseră absolut deloc la coborîrea și decolarea navetei și a mobicomului. Remarcase și până atunci lucrurile acestea, însă le pusese pe seama prudenței.

Acum începea să se întrebe -oare, într-adevăr erau lipsiți de curiozitate?

Mandy Wells se foi pe bancheta de dormit și privi plafonul, aflat undeva deasupra ei, în beznă. Ultimele câteva ore fuseseră cele mai bune din momentul în care părăsiseră cosmodromul - în sfârșit nu mai exista nimeni care să i se uite peste umăr, gata să critice. După plecarea navetei, simțise un val de ușurare. Cel puțin pentru o vreme, obligația de a-și dovedi cunoștințele dispăruse.

Ar fi putut, totuși, să se simtă și mai fericită. Detesta presupunerile - pretinzând că, într-un fel, era posibil să transpui ciudățeniile extraterestre în analogii umane. Detesta și mai mult presupunerile greșite - și undeva în sinea ei bănuia că greșise profund în legătură cu Semu.

Pe lângă toate acestea, atacul asupra căpitanului era cumva straniu. Se putea neglija folosirea bățului; existau multe animale care foloseau unelte fără ca să le producă. Totuși de ce atacase?

La început, îndepărtase cu ușurință problema. Așa cum Semu erau sensibili față de comportarea "nebună", pesemne tot așa erau și *s/lac* //. Ea și cu Lanton merseseră ca un cuplu uman, nu un *otati* Semu... și fuseseră reperați așa cum orice animal de pradă reperează schilozii dintr-o turmă. Dar acum, analizând cu mai multă atenție, ipoteza prezenta lacune. Ce ar fi făcut *s/lac* // cu Lanton? Nu era o zburătoare puternică, mai degrabă o planoare; și nu l-ar fi putut căra. Nici nu s-ar fi putut hrăni din trupul lui, când la patruzeci de metri depărtare se găsea o ceată de Semu înarmați cu săgeți. Atacul sfida instinctul de supraviețuire.

Atunci începură râcâielile.

Se auzeau undeva deasupra ei, în beznă, pe acoperiș. Wells se ridică și strânse puternic în mâini marginea banchetei. Râcâielile ocoliră de două ori acoperișul, apoi se opriră. Peste un moment, începu un alt zgomot, la ușă - zgomotul stâlpilor de barcadare răsucindu-se în locașurile lor din pământ. În cele din urmă, ușa însăși deveni vie, zguduindu-se înainte și înapoi, și izbindu-se de stâlpi și praguri. Zgâlțâitul era de-a dreptul frenetic, iar femeia avea puține îndoieli cu privire la ființa ce se afla de cealaltă parte a ușii.

După un timp, spre ușurarea ei, zgomotele se opriră. Îi trebui însă multă vreme ca să se relaxeze și să poată adormi.

În lumina celei de-a doua zile a ei pe Semu, cu vizita nocturnă mai degrabă incitantă decât înfricoșătoare, Wells fu hotărâtă să găsească un *slac*//și să-l studieze. Gision Ah refuză însă să-i dea vreun ajutor, iar când încercă să părăsească singură satul, un grup de Semu se strânseseră în jurul ei la poartă, politicoși, dar oprind-o cu fermitate. Când și cea de-a doua încercare eșuă, reveni în mijlocul satului și chemă Cimara.

- 'Neața, Mandy, făcu vesel Nixon. Peste cinci minute te chemam eu. Noaptea a fost liniștită?

- Mai mult sau mai puțin. Ce face căpitanul?

- Acum e anesteziat - Nephai încălzește microacele ca să-i vindece brațul rupt. Imediat cum termină, ea și Quon coboară pe sol ca să înceapă procedura oficială de contact.

- Și eu?

- Rămâi și tu... să te concentrezi asupra lui *slac* //. Căpitanul vrea să-i ajutăm cumva pe Semu în direcția asta.

- Nu-i cam prematur?

- El nu pare să creadă așa... și momentan nu poți să discuți cu el. Ah, și încă ceva - mobicomul acela care s-a defectat... S-a stricat un cip. N-a fost un sabotaj.

- Ce-i cu Terry și Marisa?

Nixon șovăi.

- Am ajuns la concluzia că n-o să mai găsim mare lucru.

- I-ați înmormântat?

- Nu tocmai. Este însă greu de crezut că o să mai apară vii, nu? La urma urmei, fără un mic ajutor din partea Semu, nici tu n-ai avea chef să vorbești.

- Vrei să zici că aș fi moartă.

- Și căpitanul zice la fel. Nu ești de acord?

- Ba da, se încruntă Wells. Se poate să ai dreptate. Wells, terminat.

Gision juca *tiranon* cu cinci tineri Semu, atunci când pământeană îl găsi.

- Trebuie să-ți vorbesc.

- Am cunoscut cândva nevoia... Nu este a treia pentru mine, rosti Ah făcându-le tinerilor semn să plece. Împarte.

- Protector Ah, știu ce încerci să faci. Ești convins că sunt nebună pentru că nu mă tem de *slac*// în fiecare moment... și pentru că mi-am pierdut *otati*-ul. Încerci să mă scapi de așa-zisa

mea nebunie. Dar nu este nevoie!

Protectorul aşteptă răbdător şi Wells continuă:

- A devenit o problemă... nu-mi mai pot face meseria. Pot avea şi singură grijă de mine. Sunt o... *kiranchi* experimentată.

Nu era termenul pe care îl dorise, însă limbajul Semu o încorseta. Bineînţeles, nu exista un termen pentru "exobiolog", dar nici măcar pentru "explorator".

- Te rog, spune-le alor tăi să mă lase în pace.

- Când am pierdut primul meu *otati*, nebunia nu m-a părăsit cincizeci de zile, rosti Gision cu blândeţe. Nu adunam hrană... doream să-l ucid pe *slac* // cu mâinile goale. Dar prietenii mei au fost buni cu mine şi m-au încuiat într-un loc-pentru-dormit, iar eu m-am vindecat. Cum să le spun prietenilor tăi să nu ajute? Îmi ceri să-ţi iau nebunia şi să o răspândesc printre ei.

- Eu nu sunt un Semu, făcu femeia. Uită de *otati*, uită de nebunie. Uită-te la mine - dacă nu sunt la fel ca tine pe dinafară, de ce ar trebui să fiu la fel pe dinăuntru?

- Nebunia este adâncă în tine, *kiranchi*, continuă Ah, tot atât de blând. Dar te vom ajuta, nu te teme.

Ea îl privi, apoi se întoarse şi se îndepărtă. Înapoia ei, Gision Ah îi strigă pe adulţii cei mai apropiaţi, iar paşii pământenei deveniră tot mai mari şi mai grăbiţi. Se îndreptă fără ezitare către cea mai apropiată poartă, cu scopul de a încerca în sfârşit tăria zveltelor braţe Semu care o barau.

Deşi băştinaşii erau cinci, lupta a fost scurtă. Wells scăpă şi alergă spre pădure, lăsându-i pe Semu uluiţi şi adunaţi în spatele ei.

Îndreptându-se către cea mai apropiată porţiune din ladeş, Wells alergă prin pădure până aproape de epuizare. Când simţi că se îndepărtase îndeajuns de urmărirea neîndoios plină de griji a Semu, încetini. Deşi descoperirea unui *slac* //avea să fie, cu siguranţă, dificilă, considera că, dacă li se dădea o şansă, aveau ei să o găsească.

Apărându-şi spatele, se rezemă de un arbore la marginea unei poieni mai întinse şi se aşeză să aştepte. *Slac* // trebuia să se apropie din faţă şi un atac ar fi fost dificil.

Aşteptând, îşi formă o imagine nouă asupra băştinaşilor Semu. *Tiranon* nu era o expediţie de căutare, ci una de vânatoare. *Otati*, relaţia cea mai puternică a societăţii lor, nu

era o pereche de reproducere, ci partener, sau tovarăș, ca o frăție. *Slac //* părea că dictează modul Semu de viață.

Pe când medita asupra noilor remarci, o ființă grațioasă roșie-portocalie plană și coborî în mijlocul luminișului. Ghearele inferioare nu purtau nimic.

- Ei, acum să vedem ce fel de creatură ești tu, murmură femeia, aplecându-se înainte. Oricum, prefer speciemenele vii.

Slac // și cu ea se priviră atenți peste iarba albastră. Privirea creaturii o stânjenea pe femeie într-un mod pe care Semu nu îl făcuse niciodată.

- Vorbiți? Aveți un limbaj? rosti Wells cu glas tare, sperând nu în înțelegere, ci pentru a-l încuraja pe *slac //* să reacționeze asemănător.

Nu primi nici un răspuns.

- Tu ești cel de astă noapte? întrebă ea ridicându-se. Sau aveți vreun cuib prin apropiere?

Slac // înaintă doi pași stângaci.

- Un mic test, atunci. E ușor, îl poți trece. Dă-mi ceva ce să pot arăta căpitanului.

Întinse pumnul strâns, apoi ridică un singur deget.

Cu o încetineală care ei i se păru dureroasă, *slac //* deschise aripa dreaptă și îndoi una, apoi două gheare mici.

Rezistând unui surâs prematur, Wells ridică unul, apoi două, apoi trei degete. Îl privi atentă, iar *slac //* îndoi ultimele două gheare, apoi își schimbă greutatea de pe un picior pe celălalt.

- Grozav! aplaudă ea. Înapoia ochilor ăia există ceva. Mi-ai ghicit continuarea, n-a fost o simplă imitație. Folosirea simbolurilor și simțul numerelor. Dumnezeuule, dacă mi-ai putea vorbi.

Își deschise aparatul de emisie-recepție.

- Poate că totuși e suficient.

- Suficient pentru ce? pârâi un glas.

- Aici Wells. Căpitanul e disponibil?

- N-am știut că vrei să vorbești cu el, răspunse Nixon. Este puțin amețit... poate aștepta? Sau pot și eu să te ajut?

- Nu prea.

- Bine, suspină Nixon. Te avertizez... de la accident e nițel cam lipsit de simțul umorului.

- Am înregistrat.

- Ai probleme, Mandy?

Landon părea obosit.

- Ce faceți, domnule?

- Treci peste formalități, te rog. Ce s-a întâmplat?

- M-am ocupat de slac //...

- Bun. Cred că Nixon ți-a spus ce vreau să se facă.

- Da, domnule. Aș dori să mai analizați problema. Sunt unele întrebări la care aș dori mai întâi un răspuns.

- Cum ar fi?

- Cum ar fi: de ce se găsesc ei pe câmpie... doar nu au evoluat aici. Apoi, relația lor exactă față de Semu...

- Cimara se află aici pentru a găsi și contacta ființe înzestrate cu inteligență, nu să redacteze textul final asupra ecologiei plantei, îi reaminti Lanton. Mai poți lăsa câte ceva și pentru cei care o să urmeze.

- Știu. Există însă indicații că sunt inteligenți.

- Ce indicații?

De pildă, conceptul numerelor. În plus, cred că încearcă să ia legătura cu mine...

- Așa cum au luat-o și cu mine? Haide, Mandy, te împotmolești. Nu vrei să le dai băștinașilor șansa de a-și folosi energia pentru creștere și dezvoltare? Le-am dat la k't'p'ch un pesticid selectiv și vaccinul Man. Te-ai descurcat excelent cu muștele ucigașe de pe Kranh... prin ce diferă situația asta?

- Nici nu știusem de existența lui *slac* //... ce alte lucruri am mai fi scăpat din vedere? Supravegherea noastră planetară e șubredă - vreau să mă întorc și să revăd procedurile folosite, între timp, ar trebui să suspendăm orice alt contact.

- Contactul a început deja și n-avem la dispoziție atât timp cât ai vrea. Mandy - nu-ți pierde încrederea în munca ta, pentru că eu nu știu să mă feresc. Eu nu mi-am pierdut încrederea. Gândește-te la *slac* // ca la dușmanul natural al unei specii inteligente și hotărăște-te ce să facem cu ei. Peste nouă, zece zile suntem în drum spre casă.

- Noua zile, îl îngână ea.

- Da... pare atrăgător, nu-i așa? Quon spune că ei progresează bine. Continuă să raportezi la orele stabilite.

- Căpitane, stau aici față în față cu un *slac*//care...

- Perfect. Află cum poate fi ucis. Lanton terminat.

Wells privi nefericită spre creatură.

- Avem o problemă, murmură ea.

Păși către *slac //*, iar acesta se întoarce și țopăi. Apoi, împingându-se în picioarele sale puternice, se lansă în văzduh. Ridicându-se, își umplu aripile cu vânt și pluti la o înălțime de vreo doi metri. Uluită, femeia îl privi îndepărtându-se.

La capătul pantei, totuși, se opri și ateriza, privind întrebător, înapoi spre ea. Deschizându-și gura, umplu luminișul cu un tril modulat care pentru Wells fu tot atât de limpede ca și un: "Nu mai vii o dată?".

Jubilând, porni într-acolo. *Slac //* așteaptă până ajunse lângă el, apoi se împinse iarăși ca să plutească. Când pierdea înălțime se apropia de sol și se propulsa cu picioarele lui puternice. Încearca o senzație stranie să alerge la un braț distanță do planorul viu.

Stranietatea era însă plăcută.

Picioarele nu-i oboseau, răsuflarea îi era egală. Constată că nici măcar nu-i păsa încotro se îndrepta..., îi ajungea că împărtășea senzația aceea, în locul acela.

Nu după mult timp, deveni limpede că se îndreptau spre peticul stâncos și izolat, botezat de ei *Buboiul*. Apropiindu-se, însoțitorul ei emise câteva țipete ascuțite. Răspunsurile sosiră pe mai multe voci, iar când, în cele din urmă, fu condusă în cuibul săpat în stâncă la baza *Buboiului*, o așteptau cinci-sprezece *slac //*. Zărind-o, aerul se umplu de triluri.

Wells se așeză în centru, ca să fie cu ochii la nivelul lor. Câțiva se repeziseră la călăuza ei, dar majoritatea o priveau, căutându-și un loc cât mai bun.

În cele din urmă, unul se apropie câțiva pași.

- 'antroi, kiranchi, ciripi el.

Glasul ascuțit și șuierat, dar inteligibil.

Wells era stupefiată.

- *Bantroi*, reuși ea să rostească. Eu sunt Mandy Wells.

- Eu sunt (Două fluierături, clic), spuse *slac //*. 'andy 'ells...
ce ești tu?

- Căpitane aici jos există ceva ce ar trebui să vezi.

- Nu intenționez să cobor. Nu te poți descurca singură?

- E-n legătură cu *slac //*.

- Atunci vorbește cu Quon. Nu trebuie să fiu implicat în toate amănuntele.

- Mă tem că da. Nu va exista nici un program de exterminare a *slac* //.

Urmă o pauză.

- Cred că ar fi mai bine să te întorci pe Cimara și să explici despre ce-i vorba.

- Pot explica și de aici câte ceva. Restul trebuie văzut.

Slac // sunt inteligenți, căpitane - nici nu mai încape discuție.

- Asta este o concluzie. Dă-mi datele.

- Păi... au un limbaj...

- Multe specii comunică prin sunete.

- Căpitane, câțiva dintre ei vorbesc Semu.

- Imitarea nu e ceva nou, nu?

Strângând din dinți, Wells continuă:

- Au o organizare socială...

- Și albinele au așa ceva. Produc unelte? Cunosc scrisul?

- Nu. Cel puțin, până acum nu am văzut. Dar...

- Nu sunt aceștia primii factori? Am impresia că îți pierzi atât obiectivitatea, cât și imaginea țelului tău final.

- Mie mi se pare că mintea dumitale este opacă în privința lor. Te simți vinovat față de Marisa și Terry, sau e autocompătimire?

- Lasă psihoterapia amatoare, replică Lanton amenințător.

- N-o să las nimic din ceea ce te-ar putea trezi. Căpitane, îmi pare rău că ai fost rănit... dar și lor le pare rău.

- De unde știi? făcu Lanton, luat prin surprindere.

- Veniți jos și o să vă arăt.

- Nici vorbă.

- Atunci o să aveți de-a face cu mine, deoarece o să-i ajut pe *slac* //, pe când voi îi ajutați pe Semu.

- Ce spui?

- Cred că am fost destul de clară.

- Nu-mi plac amenințările, rosti Lanton rece, în special din partea oamenilor mei. Vino aici sus și expune-ți cazul. Asta este tot ce ai de făcut.

- Căpitane, ții minte că vorbeam că Semu n-au rămas surprinși de noi? Ne așteptam să reacționeze înaintea aspectului și a tehnologiei noastre... și n-au reacționat. N-au putut. O pisică se miră de lumina electrică? Un rechin este impresionat de un submarin? Un copil e uluit de scamatorii? Lui Semu le lipsește capacitatea unei adevărate înțelegeri intelectuale. N-au înțeles

și nici nu înțeleg cine suntem noi. Dar *s/ac* // înțeleg!

- Și ce înseamnă asta? se încruntă Lanton.

- Că am contactat specia care nu trebuia.

- Asta-i o prostie.

- Nu... o părere politicoasă. Și, în plus, una pe care n-o puteți contesta în mod corect până nu vedeți ceea ce am văzut eu... aici jos.

- De ce insiști să cobor?

Chipul și oftatul femeii îi trădă ră tulburarea.

- Căpitane, întotdeauna am spus că adevărata dovadă a unei specii inteligente este atunci când arătându-i ceva, nu se uită la degetul tău, ci la locul pe care îl arăți. Dumneata continui să te uiți la degetul meu.

Urmă o pauză.

- Aici s-ar putea să ai dreptate. Bine... o să cobor.

Wells întâmpină naveta la un kilometru de cuib.

- Rămâi înăuntru, se răsti ea când Nixon voi să-l urmeze pe Lanton.

- De ce? întrebă căpitanul.

- Nu mă simt confortabil singură împotriva a doi.

- Tu mă faci pe mine să nu mă simt confortabil, replică Lanton, dar îi făcu semn lui Nixon să se retragă. Unde sunt?

Parcă înțelegând, trei *s/ac* // ieșiră dintre arbori și planară, coborînd lângă Wells. Lanton păli la apropierea lor.

- Înfruntă dușmanul, făcu el. De câte ori ați repetat scena asta?

Femeia îi ignoră remarca.

- Dușmanii lui Semu, da. Dar nu neapărat și ai noștri.

- Acum îmi dau seama de ce nu-mi plac. Îmi amintesc de oamenii-maimuță ai vrăjitoarei din "Vrăjitorul din Oz". Știi despre ce-i vorba?

- Science-fiction?

- Un film clasic... l-am văzut pe când eram copil. Nu-i ceva important. Am venit. Ai ceva să-mi arăți?

- Întâi, vreau să explic atacul asupra dumatăle. Cel care ne-a atacat își pierduse votul în conclav și a acționat pe cont propriu.

Fusese unul dintre primii care ne reperase și a insistat să fim uciși ca să se elimine amenințarea.

- Ce amenințare?

- Ce misiune am eu în clipa de față? Întrebă ea insinuant.

- Hm. Dar el a pierdut la vot.

Majoritatea a votat "așteptăm să vedem".

Mâna căpitanului se îndreaptă încetișor către plasturele-balsam de pe față (Două fluierături, clic), avansă spre el.

- Tu ești Protector Lanton, rosti el în Semu.

Surprins, Lanton încuviință.

- De ce-i ajuți pe dușmanii voștri împotriva noastră?

- Dușmanii noștri? Semu?

- Vi i-au găsit pe cei dispăruți?

- Voi puteți?

- Te pot duce acolo.

(Două fluierături, clic) se lansă și celălalt *s/ac* // îl urmă.

Wells făcu un pas, însă Lanton o prinse de braț.

- De unde știi ei?

- Supraveghează întreaga câmpie.

- Sau pentru că un ucigaș știe unde și-a răpus victimele?

- O să vedem, făcu Wells, eliberându-se și pornind după ei.

Bărbatul o ajunse din câțiva pași.

- Nu știu ce să cred despre tine.

- Dar despre *s/ac* //? Asta-i mai important.

- Văd că sunt dotați cu ceva inteligență. Dar asta e caracteristic celor mai multe specii.

- Nu însă de forma aceasta, protestă ea.

- Totuși este o scală de nuanțe... nu există o linie de separație între inteligență și simplul instinct. Una se pierde în cealaltă.

- Așa-i.

O vreme alergică în tăcere, apoi Lanton întrebă:

- Ce ai mai descoperit?

- Inițial, ei au locuit în zonele muntoase, fiind capabili de ceva asemănător zborului adevărat prin folosirea curenților ascensionali. Au migrat aici nu pentru că au fost nevoiți, ci pentru că așa au dorit. În regiunile muntoase aproape toată viața lor este dedicată procurării hranei. În zona aceasta, mai bogată, nu va mai fi așa.

- Atunci, înseamnă că duc un război... nu-i mănâncă pe Semu.

- Exact. Au cercetași peste tot, operând singuri, dar

făcând parte dintr-o rețea organizată. Semu sunt rasa din garnizoană.

- Simpatia mea este, totuși, de partea băștinașilor Semu... ba chiar mai mult acum.

- Nu mă îndoiesc că Lumile Originare o să-i considere un neam apropiat de al nostru. Însă asta nu e totul, nu-i așa?

Înaintea lor, *s/ac* //se opriseră și așteptau.

- Recunoști că Semu sunt inteligenți, zise Lanton.

- Da... deși îi consider de un nivel inferior.

Ajunseră lângă *s/ac* //, iar (Două fluierături, clic) întinse o aripă spre sol:

- Aici.

Erau două cercuri negre, fiecare cam de un metru diametru. Câteva fire de iarbă răsăriseră deja prin stratul subțire de cenușă.

- Nu înțeleg, făcu Lanton.

- Semu au un ritual când ucid *s/ac* //, explică Wells. Îi incinerează.

- Deci aici au fost uciși doi.

-Nu.

Îngenunchind, femeia își trecu degetele prin cenușă și scoase un os subțire. I-l întinse lui Lanton și continuă să scormonească.

- Seamănă cu un radius omenesc.

- Așa este.

Trase după aceea dintre tăciuni cilindrul înnegrit al unui radio implantat.

- Asta este Marisa... sau Terry.

- Dar restul oaselor...

- Semu au obiceiul să ia suvenire... trofee.

Lanton o privi fix.

- Semu i-au ucis? Au crezut că sunt niște *s/ac* //.

- N-au gândit. Au reacționat în fața unui anumit set de stimuli - culoarea, zborul -, ignorând anomaliile.

- Au ignorat multe în cazul ăsta.

- Am văzut doar împreună că Semu nu au concepții prea flexibile.

Bărbatul răsuci osul în mâini.

- Dar biotelemetrele... ar fi trebuit să vedem că erau morți. EEG-urile erau normale... numai temperatura ridicată...

Wells clătină din cap.

- Substanța pusă de Gision Ah pe săgeți era un tranchilizant. Nu cred că Terry și Marisa erau morți atunci când i-au ars. *Slac* // care te-a atacat pe tine nu era.

Căpitanul inspiră adânc, apoi răsuflă.

- Atât de puține de adus înapoi, rosti el privind cenușa. Iar acum, sunt pus înaintea unei probleme, nu?

- Așa sper, domnule.

Lanton scormoni cenușa cu piciorul fără să spună nimic.

- Pe Semu există două specii inteligente care, în esență, duc o dispută pentru aceeași nișă. *Slac* // au avantajul fizicului și intelectului individual, iar Semu ripostează cu adaptarea socială.

- Iar cei pe care o să-i ajutăm înving, gândi Lanton cu glas tare.

- Da. Vă sugerez cu tot respectul că este o alegere pe care nu avem dreptul să o facem.

- Există vreo șansă ca *slac* // să poată fi convinși să se întoarcă în munți?

- Nici una. Au senzația că, în sfârșit, au descoperit un rai.

- Atunci să-i lase pe Semu în pace.

- Asta implică o dezvoltare morală la care nici una dintre părți nu a ajuns încă.

- În cazul ăsta, să colaborăm cu amândoi. Opinia ta?

- *Slac* // se găsesc într-o poziție mai bună pentru a profita de contact. Și rolul nostru este de a crea și înclina o balanță a puterii... ca și cum am fi zeii planetei?

Lanton nu răspunse imediat, în schimb, îi semnală lui Nixon, cerându-i să vină cu naveta. După ce termină, privi îngândurat cercurile de tăciuni.

- Căpitane? rosti încet femeia.

El își frecă ochiul drept, și se întoarse pe jumătate. Wells știa că nu se gândea la *slac* // și Semu, ci la cei doi oameni ai săi care muriseră. În cele din urmă reveni spre ea.

- Te bucuri că-mi complici problemele, nu-i așa?

- În cazul acesta, da.

- Ai cam cochetat cu nesubordonarea.

- Sunt, în primul rând, o naturalistă. M-am gândit că merită riscul. Sau sunt puțin cam grăbită... ce o să facem? Trebuie să continui cu cochetăria?

Lanton zâmbi jalnic.

- Termină, te rog. Consider că există o singură variantă. O să procedăm ca orice om politic care, accidental, nimerește peste un cuplu care se ceartă - pleacă tiptil și se întoarce mai târziu.

Slac // se îndepărtară brusc la apropierea navetei.

- Crezi că o să-și rezolve disputa în, ăă, o sută de ani?

Wells îi răspunse ușurată la zâmbet.

- O sută de ani ar trebui să fie răstimpul cel mai potrivit.

Traducerea: Mihai-Dan Pavelescu